

בחינת הקליף דייזי דל זרעים על כנות שונות 2010-11

שוקי קנוניץ וניצן רוטמן (שה"מ)

זמיר עשור (מו"פ צפון)

אריק וולך (חוות המטעים)

תקציר

הקליף דייזי דל זרעים הנו זן מכלוא של המנדרינות פורטונה ופרמונט, אשר פותח בקליפורניה ומאוחר יותר טופל בישראל על מנת להפחית את מספר הזרעים שבו. מדובר בקליף העולה על הוריו, בעל צבע חיצוני אטרקטיבי והוא מבשיל בין החודשים דצמבר לפברואר ומתקלף טוב. בזן המקורי העץ יכול להגיע ליבול גבוה מאוד, כשהפרי תלוי עליו באשכולות. בחוות החולה ניטע הקליף בשנת 2007 במסגרת פרויקט זנים וכנות לגליל ולרמת הגולן.

הקליף דייזי דל זרעים, חוות המטעים 2012

חומרים ושיטות

חלקת הקליף דייזי דל זרעים ניטעה בשנת 2007 כחלק מפרויקט הזנים והכנות של מו"פ צפון בחוות החולה. מרווחי הנטיעה הם 3X5 מ' (סה"כ 67 עצים לדונם). הניסוי בוחן את הקליף דייזי דל זרעים על הכנות 49/34, C-35, חושח וטרוייר ב-5 חזרות בנות 4 עצים (סה"כ 20 עצים בכל צירוף) הפזורות באקראי.

במהלך קטיף הפרי נאספו הממצאים הבאים :

1. משקל הפרי לעץ
2. מספר הפירות לעץ
3. משקל פרי ממוצע
4. התפלגות גדלים
5. בדיקות איכות : % מיץ, TSS, חומצה ויחס הבשלה (מעבדת השירות של בית האריזה "קרני גליל-גולן).

תוצאות

קטיף

קטיף הפרי בחלקה התבצע השנה ב-12 בפברואר 2012. במהלך הקטיף נשקל הפרי בכל חזרה, נספרו הפירות וחושב משקל הפרי הממוצע בכל חזרה (משקל / מספר פירות).

טבלה 1: היבול לעץ ולדונם (ק"ג), מספר הפירות ומשקל הפרי הממוצע בקליף דייזי דל זרעים, חוות החולה 2010

משקל פרי ממוצע (ג')		מספר פירות לעץ (יח')		יבול לדונם (ק"ג)		יבול לעץ (ק"ג)		כנה
2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	
158	132	48.3	3.4	471	28	אב 7.06	0.4	49/34
152	133	98.7	35.6	954	303	א 14.3	4.5	C-35
145	135	30.7	15.8	288	143	ב 4.3	2.1	חושחש
150	134	29.7	13.4	288	123	ב 4.3	1.8	טרוייר

ל.מ

ל.מ

ל.מ

מבחן תחום מרובה רמת מובהקות 0.05

בטבלה 1 ניתן לראות את היבול בחלקת הדייזי דל הזרעים. בשל התארכות עונת הגשם, קטיף הפרי התבצע מאוחר מן המתוכנן וחלק מהפרי נפגע. בדומה לשנת 2010, היבול השנה היה נמוך בצורה משמעותית וקשה ללמוד ממנו דבר על היבול בצירופים השונים ומספר הפירות.

נמצא הבדל מובהק ברמת היבול לעץ, הצירוף על כנת ה-C-35 הניב יבול גבוה באופן מובהק (14.3 ק"ג לעץ) מאשר הכנות חושחש וטרוייר בהן התקבל יבול 4.3 ק"ג לעץ.

ניתן לראות כי מספר הפירות לעץ על הכנה C-35 היה גבוה (לא מובהק) באופן ניכר מיתר הכנות ועמד על 99 פירות לעץ לעומת כ-30 פירות על הכנות חושחש וטרוייר.

משקל הפרי הממוצע השנה היה גובה יותר מאשר בשנה שעברה ועמד על 145 עד 158 גרם לפרי, בעוד בשנה שעבר הממוצע היה 138 ג' לפרי.

התפלגות גודל הפרי

במהלך הקטיף נלקחה דגימה של פירות לחזרה לבדיקת התפלגות גודל הפרי על פי הקטרים המקובלים לייצוא קליפים. כל הפירות בדגימה נמדדו ובוצעה שקילה של חלק מהדגימות על פי הגדלים השונים.

טבלה 2: משקל הפרי לעץ והתפלגותו לגדלים השונים בקליף דייזי דל זרעים, חוות החולה 2011

התפלגות גודל כללי (ק"ג)				כנה
>70	60-70	50-60	50>	
0.183	0.149	0.111	0.080	
3.7	2.8	1.0	0.0	812
8.2	4.8	2.4	0.0	C-35
2.2	1.8	0.7	0.0	וולקה
2.1	1.7	0.7	0.0	חושחש

בטבלה 2 ניתן ללמוד על התפלגות גודל הפרי בקליף דייזי דל זרעים. בגלל מיעוט הפרי, היה רוב הפרי שהתקבל בקטרים של 60 מ"מ ומעלה ולא נמצאו כמעט פירות הקטנים מ-50 מ"מ.

בדיקות איכות פרי

במהלך הקטיף נלקחה מכל חזרה דגימה לבדיקות איכות הפרי על פי מדדים מסחריים של אחוזי מיץ, סוכר וחומצה ומספר זרעים. הבדיקה נערכה במעבדת השירות של בית האריזה "קרני-גליל גולן" באזור התעשייה צח"ר.

טבלה 3. בדיקת % מיץ, TSS, חומצה, זרעים ויחס הבשלה בקליף דייזי דל זרעים, חוות החולה

2011

מס' זרעים	יחס הבשלה	חומצה	כ.מ.מ	מיץ	כנה
יח' לפרי	סוכר/חומצה	%	%	%	
0.9	14.4	אב 1.02	א 14.7	50.5	49/34
0.7	13.9	א 1.09	א 15.1	47.2	c-35
1.4	13.2	אב 1.02	ב 13.4	52.0	חושחש
1.9	14.3	ב 0.96	ב 13.7	49.5	טרוייר

ל.מ

ל.מ

ל.מ

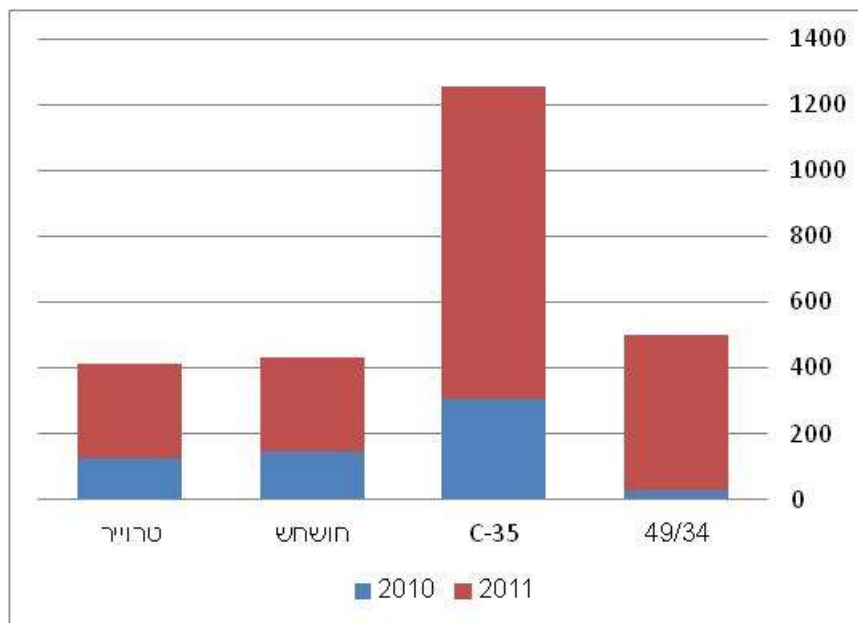
מבחן תחום מרובה רמת מובהקות 0.05

ניתוח תוצאות בדיקות האיכות מראה הבדלים מובהקים בחלק מן הפרמטרים שנבדקו. בבדיקת רמת אחוזי המיץ בפרי, לא נמצאו הבדלים מובהקים בין הכנות השונות. בבדיקת רמת הסוכרים בפרי אנו רואים כי הכנות c-35 ו-49/34 תרמו לרמת סוכר גבוהה יותר בצורה מובהקת לעומת הכנות חושש וטרוייר. ברמת החומצה נמצא הבדל מובהק בין הכנה c-35 שם עמדה רמת החומצה על 1.09% לעומת הטרוייר בה עמדה רמת החומצה על 0.96%. יחס ההבשלה לא מצביע על הבדלים מובהקים וכך גם ספירת הזרעים, שם עמד ממוצע הזרעים לפרי על 0.9 עד 1.9 זרעים.

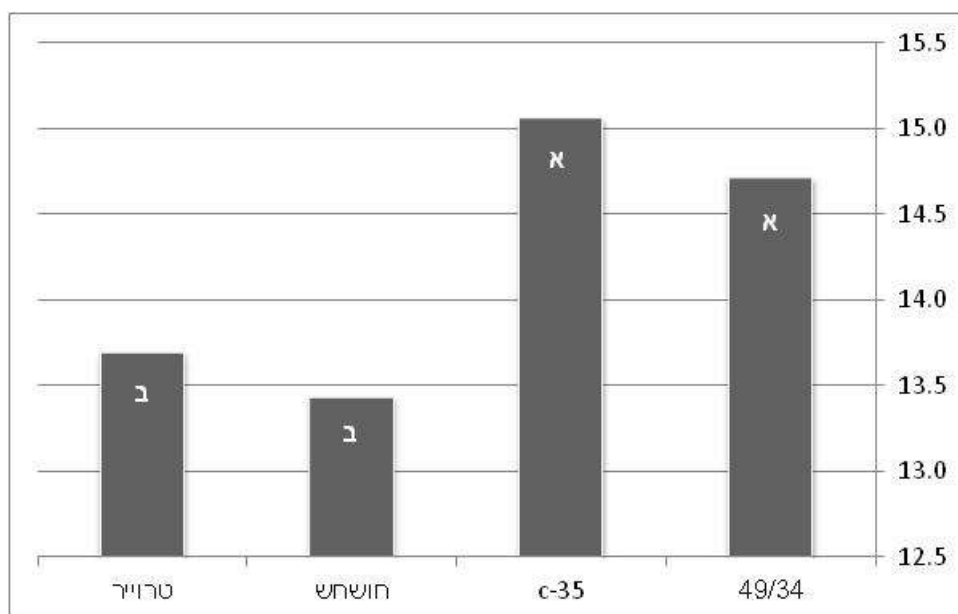
מסקנות ודיון

קשה עדיין לאמוד את התאמתו של הקליף דייזי דל זרעים לתנאי אזור הגליל העליון ואת סיכוייו להיכלל בסל הזנים האזורי. בשל התארכות הגשמים, קטיף הפרי התבצע בחודש פברואר, כאשר חלק מן הפרי נשר וחלקו נפגע. נתוני השנה מצביעים על כך שמדובר בקליף שאמור להיקטף בחודש דצמבר, אחרת איכות הפרי נפגעת ומתחוללת נשירה משמעותית של חלק לא מבוטל מן הפרי. בבדיקות האיכות מצביעות על קליף בעל איכות פנימית טובה עם חומצה ברמת גבוהה יותר מאשר קליפים כמו האור, האודם או האורה/מורקוט הנבחרים אף הם בחווה. גם צבעו של הפרי מרשים, אולם השנה בגלל הקטיף המאוחר, איכותו החיצונית של הפרי וחיי המדף התקצרו. אנו מניחים כי בשנה הבאה ניתן יהיה ללמוד יותר על קליף זה ולקטוף אותו במועד האופטימלי עבורו.

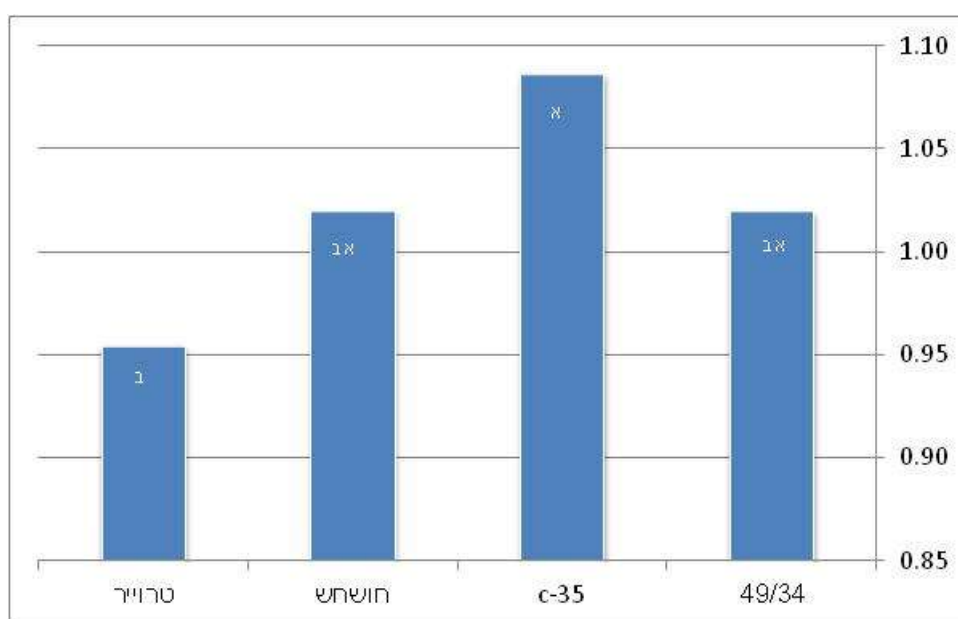
נספח

איור 1: היבול המצטבר לדונם בקליף דייזי דל זרעים על כנות שונות (ק"ג), חוות החולה 2011

איור 2: רמת הכ.מ.מ בפרי מהזן דייזי דל זרעים על כנות שונות. חוות החולה 2011

איור 3: רמת החומצה (%) בפרי מהזן דייזי דל זרעים על כנות שונות. חוות החולה 2011